

at *alle* Slags Vejmaterialier skulle kunne eksproprieres; det er i Virkeligheden i Overensstemmelse med Grundlovens Ord og dens Aand i § 82 om, at Ekspropriation kan finde Sted, „hvor *Almenvellet* kræver det“. Men idet vi ere enige om denne Grundsætning, ere vi tillige enige om *den anden* Grundsætning, at den, som er Ejer af de Ting, som ere Genstand for Ekspropriation, bør have den ham ifølge Grundlovens § 82 derfor tilkommende Erstatning, og det bør han ikke blot have, hvor det er en Kommunalbestyrelse, som eksproprierer Materialierne til det Øjemed, jeg nys nævuede, men ogsaa hvor det er en Amtskommune, der til Vedligeholdelse af en offentlig Landevej har Brug for en Privatmands Ejendele, og hvor det er en Jærnbaneentreprenør, som skal bruge dem til et Jærnbaneanlæg. Med andre Ord, overalt, hvor Ekspropriation af slige Materialier finder Sted, bør der gives den Erstatning, som Grundlovens § 82 hjemler. Hvorledes man vil forstaa og fortolke dens Bud herom, skal jeg ikke her komme nærmere ind paa.

Da nu altsaa Udvalget har maattet sige sig selv, at Sagen ikke i det Omfang, hvori man som anført ønsker, at den skulde gennemføres, vil kunne behandles til Ende i denne Samling, og da derhos den højtærede Minister selv ved Lovforslagets 1ste Behandling har udtalt, at hvis der skulde tages fat paa denne Sag — hvad den højtærede Minister ikke benægtede, medens han ganske vist ikke for Øjeblikket vilde udtale sig om, hvorvidt Tidspunktet dertil var kommet — burde den tages op af Regeringen, saa finde vi det rimeligt, at Tiden mellem Samlingerne benyttes af Regeringen til at forberede denne Sags Genoptagelse ved en senere Lejlighed. I Henhold hertil er det altsaa, at Udvalget indstiller at afslutte Sagens Behandling for i Aar med den Paastand om Overgang til Dagsordenen, som findes i Betænkningen, men som jeg desuagtet skal oplæse her.

„Idet Folketinget opfordrer Regeringen til at udarbejde og for Rigsdagen at fremsætte et Lovforslag om det heromhandlede Emne paa Grundlag af de i det foreliggende Forslag indeholdte Grundsætninger, men omfattende alle offentlige Veje saavel som Jærnbaner — *gaaer Tinget over til Dagsordenen.*“

Indenrigsministeren (*Bardenfleth*): Det vil være i Overensstemmelse med mine Udtalelser ved første Behandling af Lovforslaget, naar jeg erklærer ikke at have noget imod, at denne Dagsorden vedtages,

og at det saaledes henstilles til Regeringen at tage Spørgsmaalet angaaende en Kodifikation af de gældende Lovbestemmelser om Ekspropriation af Materiale til offentlige Veje, eventuelt Jærnbaner, under nærmere Overvejelse og udarbejde et samlet Lovforslag om denne Sag. Jeg vil kun med Hensyn til Indholdet af Forslaget til Dagsorden gøre opmærksom paa, at jeg, naar der deri udtales, at man ønsker Sagen fremmet „paa Grundlag af de i det foreliggende Forslag indeholdte Grundsætninger“, vil tage en Reservation herimod, idet det forekommer mig noget vanskeligt at faa Øje paa de Grundsætninger, som egentlig ligge bag ved det Lovforslag, som Udvalget har behandlet. Men det vil jo vise sig, hvilken Vej Tinget i denne Henseende ønsker at gaa, naar eventuelt et Regeringslovforslag kommer til at foreligge til Behandling.

Ordføreren (*Svend Høgsbro*): Det forekommer mig virkelig ikke at være rigtigt, at det skulde være saa vanskeligt at faa Øje paa de Grundsætninger, som ligge i Lovforslaget, og selv om det skulde være vanskeligt, tror jeg dog, at jeg i de Bemærkninger, jeg nys fremsatte, har angivet, hvad *vi* i alt Fald mene med Grundsætningerne i Lovforslaget, nemlig dels, at Kommunalbestyrelserne skulle have Ret til ikke blot at ekspropriere Grus, men ogsaa andet Vejmateriale, dels, at Ejeren, hvad enten Materialet tages til Biveje, Landeveje eller Jærnbaner, skal have den Erstatning, som Grundlovens § 82 hjemler ham. Det er det, vi mene med de i det foreliggende Forslag indeholdte Grundsætninger. I øvrigt takker jeg den højtærede Minister for den velvillige Stilling, han har indtaget over for Dagsordenen.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen.

Paastanden om Overgang til Dagsordenen (se Tillæg B., Sp. 1359—60)

vedtoges enstemmig med 58 Stemmer.

Formanden (*Sofus Høgsbro*): Lovforslaget er altsaa bortfaldet.

Dagsordenen er hermed udtømt.

Vedkommende Udvalg har afgivet Betænkning angaaende Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Værnepligt af 6te Marts 1869. Eksemplarer ville blive omdelte.

Næste Møde holdes i Morgen Kl. 1, og Dagsordenen er da: